

משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן ו.

עין משפט גזר מצוה

טז א ב ג מ"י פ"ח
מלכות טומאת מת
הלכה יא:
ג ד מ"י פ"ח מהלכות
שקלים הלכה ט סג
עשין מה:
נא ה מ"י פ"ח מהל'
נלאס הלכה טו:
גב ו מ"י פ"ח מהל' מניגה
ה' ד סג עשין דרענ
ד טו"ע א"ח ס"י מרפס
סע"ף א:
גג ז ח מ"י פ"ח מהל'
נלאס הלכה טו והלכה
י:
גד ט מ"י ט"ס הלכה [1]
טו:

רבינו הנאל

וניחוש דלמא טומאה
גזרי ואילנות על הגבולין
בראי, ופרקינן במסוכינן.
איבעית אימא דבאי און
מרחיקין ציון ממקום
הטומאה שלא להפסיד
את ארץ ישראל. ר' יהודה
אומר עד שיהא שם זקן
או תלמיד שתקין זה
היקור, לפי שאין הכל
בקיין בדבר. ש"מ צורבא
מרבין דאיתיה במתא כל
מילי דמתא עליה רמיין.
אמר רב יהודה מצא
אבן אחת מצויינת תחתיה
שמה, שותם אם יש סיד
ביניהן טמא, ואם לאו
טהור. ואם היה הסיד
שפוך על ראשונה ומורה
לכאן ולכאן א"ל איבא
חמת ביניהן טמא, דאמר
ר' יוחנן חורש הוא דאיפקל,
ואם לאו סיד דביני בני
הוא וטהור. אמר ר' אסי
מצא ציון מצד אחד הוא
הצד טמא וכל השדה
טהורה, וכן שלשה תן
טמאין וכל השדה טהורה,
ארבעה השדה כולה
טמאה והציון שהציון
בהן טהורין. דאמר מר
אין מרחיקין ציון ממקום
הטומאה שלא להפסיד את
ארץ ישראל. ר' יוחנן
אף על הכלאים, ומקשינן
איני דבחולו של מועד
יוצאין על הכלאים, והתנן
בחמשה עשר באדר יוצאין
על הכלאים, ופרקינן
בכירי יוצאין בחמשה
עשר באדר, באפיל יוצאין
בחולו של מועד, ויש
אומרים כאן בורעים וכאן
בירקות. (ו) אמר ר' יוחנן
לא שנו בחולו של מועד
אלא שאין ניצן ניכר,
פי' ציון שלהן ניכר.
אבל אם הניצן שלהן
ניכר שהוא כלאים יוצאין
לאלתר ואין שהיו אותן
עד חולו של מועד, ומאי
שנו בחולו של מועד
יוצאין על הכלאים, אמר
ר' יוחנן [משום] שכר
פעולה, עת שהפעלים
בטלין ותשכרין בוול
לעקור הורעים ולהשליכן,
ועבינן למיתן להו אגרייהו
מתרומת הלשכה.

אם יש סיד ביניהם. הניין הוא מסיד כמתן פרק ה' דמעשר
שני (מ"ב) ומייתי לה פרק מרובה (ב"ק סג. ושם) אם יש סיד
ביניהם לא ידענא כמה: **אע"ג** דליבא חרם. גרסינן ומנלמי
מפרש חרם דומה הוא למרסימ ואין לזן כמו סיד וז"ל פירושו אם יש
חרסית ביניהם (ט) דומה שמניינין

להודיע שהוא טהור שעד שם אין
צית הקצרות שאינה לזן צינתים:
אמר רב פפא כשהסיד שפוך.
פירוש ודאי כי ליבא סיד
וחרסית טהורין אבל כשהוא מרובה
ושפוך על ראשו אז לרץ חרסית
שחס יש חרסית יש לתלות שנתן
לנידי האבן חרסית והסיד נתחצר
בו ורפסו הסיד שעל ראשו עמה ואם
אין חרסית א"כ סיד הוא של ציון
צינתים ולפירושו הקונטרס גרסינן
אף על גב דליבא חורש (י) ומפרש
צינתים טהור דלינתקא לה טומאה
דהוי לה קצר שנחרש ותימה לי נהי
דטהור מטומאת אהל טהור לא הוי
דהוי כמו שדה שנחרש צה קצר ושמה
טהור מאלל קמאר א"כ לגמרי ע"י
דשה ויפוטו א"כ צינתים איכא טובא
ספיקות ושרי ספק אי איכא ציון (י)
הטומאה שצינתים אי לא ואפילו איכא
ציון הרי נחרש ומנלמי מפרש דהשתא
סלקא דעמיה דה"פ אם יש צינתים
חורש טהור ודאי לא היה שם
טומאה דלס היה צינתים לא היה
חורשו אדם תימה לי אמאי לא פריך
דקמי בקמייתא אם יש סיד צינתים
צינתים טמא אע"ג דליבא חורש
והכל קמיני אם יש חורש צינתים
טהור ואע"ג דליבא סיד וז"ל דסלקא
דעמיה דהן צינתים איירי דליבא
סיד דכי איכא סיד לא היה טהור
לעולם דהא אין מניינין כל לאו על
הטומאה (ט) וזי חורשו לא יהא טהור
ולהכי לא מקשה כי אם מסיפא
דצינתים קמייתא דאיירי דליבא
סיד: **דאמר** מר אין מרחיקים,
כך פירש בתוספתא וצקונט' ובספרים
מנלמי דלמר מר אין מעמידין ציון
כו' ולפי זה אינו נותן טעם למה של
השדה טמא אלא נותן טעם למה
תחתיהן טהורין דאין מעמידין ציון
צמקום הטומאה ונהי דצרות אחד או
שנים או שלשה יש לנו לומר דכל
תחתיה טמא כי אין הטומאה צפחות
מן הניין אבל צארבעה יש לתלות
הטומאה בכל השדה לפיכך תחתיהן
טהורים: **ואכלאים** בחולו של
מועד נפקין. צמשה פי' מאי
טעמא לא מקשה על אינן וצירושלי'
מקשה מניינין על הקצרות ולא

ודלמא טומאה מגואי. ולא צין האילנות ולא נחרש צמקום טומאה:
(ב) מסוכינן. שאין עומדין צשורה אחת קצבי הגבולין אלא מעורבין
ככל השדה דודאי נחרש כל השדה צשציל האילנות: **הא אמרן**
אין מרחיקין ציון ממקום טומאה. וכיון שסמוך לאילנות הניין ודאי
טומאה צין האילנות היא ונחרש
צשציל האילנות: **כל מיני דמסא עליה**
רמיא. דתלמיד צקי הוא: **מלא אבן**
אחם מצויינת. צכיד תחתיה טמא.

ומפי מורי הזקן אבן אחת מצויינת
שיש סיד על גבה דלניו לרץ להרמיק
הניין מן האבן לפי שהאבן גובה על
גבי קרקע ורואה את הניין מיד קודם
שיהא נוגע בו אבל צשדה מרחיקין
לה ציון צסמוך דומנין לא חוי ציון עד
דלתי ונגע ומאהיל: **שפס**. מצויינות
תחתיהן טמא אבל צינתים אם יש סיד
צינתים על הארץ טמא דמשום ציון
הוא: **אע"ג** דליבא חורש. שלא חרש
צינתים מעולם טהור כי ליבא סיד:
אם אין חורש צינתים טמא. ואע"ג
דליבא סיד לפי שצין את האצנים
שמכאן ומכאן לא חשש לניין צינתים:
הכל. דקתיני לא ליבא חורש טמא
כגון סיד שפוך על ראשי אצנים
ומרודה לכאן ולכאן צינתים דאי איכא
חורש מתמת חורש הוא (א) דליקלף
שנקלף מן האצנים ונפלו שם צינתים
טהור ואי צין סיד דביני ציני
הוא וממת ציון טעשה שם להודיע
שיש גם צינתים טומאה: **אין מרחיקין**
ציון ממקום טומאה. ולהכי צין כל
ארבעה מצדיו דתהא כל השדה
נטמאה וציון דמנר אחד לא סגי
לכוה דאין מרחיקין ציון ממקום
טומאה: **ואכלאים** בחולו של מועד
נפקין ומיניהו צאדר
משמיעין על השקלים. שיהו ישראל
מניצין תרומת שקלים צניסן דכתבי'
צחדשו לחדשי השנה חדש והצא לי
קרבן מתרומה חדשה: **צכריס**.
המוקפין חומה מימות יהושע צן טון:
ואם מקואות המים. מקואות המים של
מ' סאה שחוטטין אותן מן הזבל
שנגס למוקן כל ימות הגשמים. והאי
דלא פריך נמי צגמרא אשאר ממני
דמני ומתקנים הדרכים והרחובות
צחולו ש"מ והכל תנא צט"ו צאדר
משום דלאו פירכא הוא דצדין הוא
דמתקנין להו מרי זמני דכי מתקן
צט"ו צאדר אתו גשמים ומתקללי
להו והדרי ומתקני להו צחולו של
מועד אבל אכלאים ציון דעקרו להו
לגמרי צחמשה עשר צאדר למה לי
למיפק צו צחולו של מועד ולהכי קא
מיציעי: **כאן צכירי כאן צאפיל**.

על הצכירות יוצאים צט"ו צאדר על האפילות צחולו של מועד דפסח:
צורעים. על הצבואה יוצאין צט"ו צאדר צשודמין לירקות: **לא**
שנו. דאין יוצאים עליהם קודם אדר וקודם חולו של מועד: **לא**
שכר פעולה דמוולין גבן. כלומר שיכול לשכור פועלין צוול של
שאין עוסקין צמלנכה צחולו של מועד: **שמע מינה**. מדעסקין
לשכור פועלים צוול: **כי יחינן להו**. שכירות לפועלים צטנלי
כלאים: **דאי סלקא דעתך מדידהו**. דבעל הצית (ט) יהיב
להו אמתא יוצאין להכי צחולו של מועד משום שכר פעולה
צצטנו צכל זמן אף על גב דליבא שכר פעולה צוול וכל מה
צדעי ליצב להו אלא מתרומת הלשכה יחינן להו וכל כמה דמניין
לצמס מעות דהקדש עצדינן: **ועד כמה**. הוי כלאים דחייב לצטנו:
רובע

כבר ציינו ומתקן כגון שירד שטף מים של גשמים ושטפו:
בט"ו קורין את המגילה. הוי מלי למתני צ"ד צו (ב) (צכפרים)
אלא משום דט"ו זמן דצכריס אחרים הוא כגון ומתקנין
את הדרכים וכו':
דמוזלי גבן. למ"ד לקמן (דף יג). שכר פעולה שאין לו
מה יאכל שרי ניחא שיכולין ליטול שכרן אלא למאן
דלמר אסור לא ידעינן היכן יכרו פועלים צמועד ושמה יש
לומר דהני דמלות התירו:
מתרומת הלשכה. אין להקשות הא אית צהן מעילה דלצ צ"ד
מתנה עלייהו וצפרק צתרא דכתבות (דף ק) ושם)
איכא מילי טובא שטועלין שכרן מתרומת הלשכה:
שיש בה רובע. פירוש כשרואה לזרוע דהא קמני ספיא ר' יוסי
אומר יצור והא לא שייך צזרע כבר וצפרק המוכר פירות (ב"ב דף טז. ושם)
מייתי לה מיהו צשמעמין דאיירי צזרע כבר יש לומר דלא פליגי:
ואין

(א) (לעיל ה:.) ג. תוספתא
שקלים פ"ח (ע"ש).
(א) (לעיל ה:.) ד. מניגה י:
ט. שקלים פ"ח מ"א,
(א) נלאס פ"ח מ"א פ"ב ד',
(1) (בבבב כח.) 1. (ל' צ'
צשאר עיריות).

הגהות הב"ח

(א) גמ' דלימור מתמת
חורש הוא דאיקלף וזי לא
סיד: (ב) רש"י ד"ה
מסוכינן ציל במסוכינן:
(ג) שם ד"ה הלכה כו'
מתמת חורש הוא הסיד:
ואח"כ מה"ד דליקלף כו'
וטהור הסיד ומה"ד וזי לא
כו': (ד) ד"ה דלי סיד
מדדכו דבעל הצית היבין
להו אמאי: (ה) תוס' ד"ה
אע"ג כו' אם יש חרסית
צינתים שאינה לבן
בינתים דומה שצמניין וזי
אין צית הקצרות הסיד:
(1) ד"ה חרש כו' אע"ג
דליבא חורש ביניהם
טהור ומפרש דלינתקא
כו': (2) בא"ד וזי איכא ציון
על הטומאה שצינתים:
(3) בא"ד אם לאו על
הטומאה ואפילו חורש
63:

מוסף רש"י

משמיעין על השקלים.
צככרת צית דין (מגילה
סג) צית דין מצריין צשילוי
שקלים מתקדש (שם יג)
ועל הכלאים. לעקור
כלאי הורעים היציון צין
הצטאה (שם סג) שגלו
הורעים קת וינן ניכר
ועקיין אותן מצדוסיסן
צככמת צית דין (שם יג).